

ולהשגות לטובה], וכל מה שרצו נביא כמשה רבינו, היינו רק שיהיה להם מנהיג "חכם" ו"נביא" כמשה רבינו כדי שיזכו לטעום מההשגות הגבוהות הללו, ולכן העמיד להם הקב"ה נביא כפי המושגים שלהם, - והיינו בלעם שהיה "חכם" ובעל השגות שהגיע למדרגת נביאותו של משה רבינו, אבל היה רשע ושפל מאוד בהנהגותיו ובמידותיו, ורק עם ישראל שהיו מוכנים לעבוד על מידותיהם, ולקבל דבר ה' ותוכחת מוסר מנביא שיכוון אותם לעשות רצונו יתברך, הם זכו במנהיג כמשה רבינו שידריכם לדרך הישר. וכשנתבונן עוד בדבר נראה שבלעם היה "בריה משונה", שב"השגות" היה גדול עד למאוד, והגיע למדרגת משה רבינו, וכמו שאמרו חז"ל (במדב"ד נשא י"ד כ) "ולא קם נביא עוד בישראל כמשה, בישראל לא קם אבל באומות העולם קם, וזה בלעם בן בעור", אבל בהנהגותיו ובמידותיו היה מושחת ושפל בתכלית, והגיע לדיטא תחתונה וכמו שאמרו חז"ל (ע"ד ע"ב) שהיה שוכב עם אתונו, והרי מבואר שאע"פ שבדעתו ובשכלו הבין היטב שהקב"ה גדול ונורא ומנהיג את הבריה כולה, אבל במידותיו היה מושחת ומקולקל לגמרי, ומבואר בזה שאפילו צדיק או נביא, אם אינו עובד להכניע ולתקן את מידותיו הרעות, לא יצלח לא על ידי צדקותו ולא על ידי כח נביאותו, ובלעם שלא עבד על מידותיו הרעות והמגונות, נשאר שפל בהנהגתו עם כל ההשגות הגבוהות שהשיג בשכלו. וזהו מוסר השכל לכל בן תורה, שגם תלמיד חכם הגדול בהשגותיו, מוטל עליו חיוב לתקן את מידותיו ברוב עמל ויגיעה כדי שלא ילך אחר תאוות לבבו, שאם לא יעבוד להכניע את מידותיו הרעות, לא יועיל לו מה השגותיו הגבוהות בתורה, ורק אם יעבוד בעמל ויגיעה לתקן את מידותיו, אז תעמוד לו זכות תורתו להצליח גם בהכנעת מידותיו. ושמעתי שהמשגיח דפוניבז' הגה"צ רבי יחזקאל לוויןשטיין זצ"ל נשאל פעם מהו סוד הצלחתו של ראש ישיבת פוניבז' הגאון רבי שמואל רוזובסקי זצ"ל ששמועותיו וחיידושו ושיעוריו התפרסמו בכל רחבי עולם התורה, והשיב המשגיח זצ"ל שסוד הצלחתו נעוץ בענוותנותו הגדולה, כי מצד גאונותו היו עוד גאונים שחידושיהם לא נעשו נכסי צאן ברזל בכל רחבי עולם התורה, אבל הגר"ש זצ"ל היה מיוחד גם בענוותנותו ובמידותיו, ומכוח זה זכה שחידושו התפזרו והתפרסמו בכל רחבי עולם התורה ונעשו אבן יסוד בעולם הישיבות.

דרך הגויים לקבל דרך עם ישראל לברך

"ועתה לכה נא ארה לי את העם הזה", (כ"ב, ו). הקדוש "חפץ חיים" היה אומר, נתבונן כמה שונים הגויים מישראל, כי הנה עם ישראל בעת צרתם פונים לקב"ה בתפילה שיושיעם, ואינם הולכים לקבל את הצד השני, אבל אומות העולם בעת צרתם מקללים את הצד השני ומנסים לכלותו. והגע עצמך, הלא לבלעם היה כח גם לקבל וגם לברך - וכמו שנאמר "כי ידעתי את אשר תאור יואר ואת אשר תברך מבורך", וא"כ מדוע בחר בלק דווקא בדרך הקללה - לקרוא לבלעם שיקלל את ישראל, והרי לכאורה היה יותר הגון שיקרא לו לברך את מואב - וממילא לא יוכלו ישראל להרע להם, וע"כ שהוא היה שונא ישראל ורצה לכלות את ישראל כמטרה בפני עצמה, מלבד עצם פעולתו להציל את מואב מפני בני ישראל, וזהו דרך הגויים שרוצים לכלות את השני כמטרה בפני עצמה ולא רק כדי להציל את עצמם. ובעוה"ר היום נתפשט שכאשר יש איזה ריב או מחלוקת בישראל, מקללים או מבזים אחד את השני, ויש לדעת שזהו דרכו של בלעם ולא דרכם של ישראל, ושמעתי מפי הגה"ק בעל ה"דברי יואל" מסאטמאר זי"ע שאע"פ שדרכו לדבר בתקיפות נגד שיטתם של כמה גדולים, אבל ח"ו מעולם לא קילל ולא דיבר אישית כנגד מחזיקי השיטה שכנגדו.

דרך הרשעים לכבד את השרים ומושלים יותר מאנשי דת

"ויקם בלעם בבקר ויאמר אל שרי בלק לכו אל ארצכם כי מאן ה' לתתי להלך עמכם, יקומו שרי מואב ויבאו אל בלק ויאמרו מאן בלעם הלך עמנו, ויוסף עוד בלק שלח שרים רבים ונכבדים מאלה", (כ"ב, י"ג-ט"ו). ופירש"י "להלך עמכם - אלא עם שרים רבים ונכבדים מכם". (ובלק אכן שלח לו מחמת זה שרים רבים ונכבדים מאלה, ורק אז הסכים בלעם ללכת יחד עמם בבלק). ומבואר שכאשר שלח בלק בתחילה את "זקני מואב וזקני מדין וקסמים בידם", אז לא הסכים בלעם ללכת עמהם, ורק כאשר שלח לו "שרים רבים ונכבדים", אז הסכים בלעם ללכת. וצריך ביאור מהו החילוק בין הראשונים לשניים, ובמה נחשבה אצלו המשלחת השנייה יותר מהראשונה.

ונראה שהראשונים הרי היו אנשי דת בעלי כוחות רוחניים, וכמו שנאמר "זקני מואב וזקני מדין וקסמים בידם", והרי שלא היה להם תפקיד בממשלה,

החופשיים שונאים כ"כ חיי קדושה עד שהם קצים בחייהם

"ויגר מואב מפני העם מאוד כי רב הוא, ויקץ מואב מפני בני ישראל" (כ"ב, ב-ג). פירש"י - "ויקץ מואב - קצו בחייהם". ראוי להבין מהו הטעם שמואב קצו בחייהם, וכי מפני פחד ממלחמה עם ישראל כבר אין להם טעם בחייהם, וצ"ב. וביותר יש לתמוה לפי מה שכתבו הראשונים (רמב"ן במדבר כ"ב ג, תוס' ב"ב ק"ל"ח ד"ה נשא) שבלק ידע שעם ישראל לא ילחמו כנגדו, שהרי נצטוונו (דברים ב' ט) "אל תצר את מואב אל תגור במלחמה", ולא חשש אלא שמא עם ישראל יכבשו את הערים שסביבות מואב ויטילו מס על המואבים, א"כ יותר קשה להבין למה קצו בחייהם מחמת חשש כזה, וכי מפני חשש הפסד ממון של תשלום מס האדם כבר קץ בחייו, אתמהא.

ונראה בביאור הדברים, שמואב חששו שאם עם ישראל יתגברו עליהם במלחמה וישלטו עליהם, אז יתחילו ישראל להסתובב ביניהם, ויקשה עליהם להמשיך לחיות חיי תאוה והפקרות כתאוות ליבם, כי בשעה שיראו בכל עת נגד עיניהם את עם ישראל - ואת האמת והיופי שבחיי קדושה כישראל, לא יניח להם מצפונם להמשיך לנהוג בהפקרות כדרכם, ויצטרכו להתחיל לנהוג קצת בחיי קדושה כישראל, ועל כן קצו בחייהם מפני בני ישראל, כי ברגע שחששו שמא הם יגיעו למצב שיחיו חיי קדושה בלא תאוות והפקרות, כבר לא היה להם שום טעם בחייהם, שכן הגוי חי רק כדי למלאות את תאוותיו, וברגע שאינו יכול למלאות את תאוותיו, כבר אין זה בגדר 'חיים' אצלו. ובזה יש לפרש היטב דקדוק לשון הפסוק כאן, שפתח בלשון "העם", וכמו שנאמר "ויגר מואב מפני העם מאוד כי רב הוא, וסיים בלשון "בני ישראל" - וכמו שנאמר "ויקץ מואב מפני בני ישראל", (כ"ב, ב-ג), ולפי"ז העניין מבואר היטב, כי דווקא בתחילת הפסוק נאמר "מפני העם" - כדי להשמיע את גודל הפחד של מואב שאפילו מהפשוטים שבעם היו מפחדים, אבל בסוף הפסוק נאמר "ויקץ מואב מפני בני ישראל" מפני שבאמת קצו בחייהם רק מהחשובים שבעם ולא מהפשוטים שבעם, כי דווקא החשובים - והיינו הצדיקים שבעם, הם הביאו את מואב לידי הרגשה זו שמאסו בחייהם, כי עצם החיים בסמוך לצדיקים הרעים את מצפונם לבלתי יוכלו לחיות חיי הפקרות בשעה שרואים את האמת נגד עיניהם.

וזכורני מזמן שנסעתי בספינה מאטליה לארץ ישראל, שהיה שם בספינה אחד מגדולי הרופאים בעולם שדרש והתריע מאוד על סכנת עישון סיגריות שהם מקצרים ימים כפשוטו, והנה לאחר כמה שעות ראיתי את הרופא בעצמו מסתובב להנאתו ומעשן סיגריות, ותמהתי בפניו איך הוא בעצמו נוהג בצביעות כזאת כנגד כל דרשתו, והוא השיב לי בתמיהה, "אני אמרתי שזה מקצר ימים אך לא אמרתי שמחמת זה כדאי להימנע מלעשן, אדרבה, אני מעדיף להפסיד עשר שנים מחיי ובלבד שאוכל לעשן, שבלא זה אין לי חיים". והבנתי אז את גודל תומאת הכופרים והגויים, שאפילו חכם גדול ומפורסם אצלם מסכים לקצר חייו כדי להשיג עוד הנאות, שבלא הנאות העולם הזה, חיהם אינם חיים כלל, ואשרינו מה טוב חלקינו שהקב"ה הבדילנו מן התועים, וזוכים אנו לטעום את נעימות חיי התורה והקדושה, ויודעים אנו כי מותר האדם מן הבהמה אין לבד הנשמה הטהורה. ובזמנינו ראשי השלטון מזהירים מ"התרבות הטבעית" של ציבור החרדים בארץ הקודש ומטכסים עצה ביניהם היאך לצמצמם את החרדים ולהטמיע אותם בין ציבור החופשיים על ידי טשטוש הגבולות בינינו ה", ובכמה ערים בארץ ישראל פועלים ראשי העיר ללחום נגד החרדים ומגיעים הם עד כדי דרגת "קצתי בחיי" שהם קצים בחייהם מתוך פחד שמא החרדים יתרבו בארץ הקודש, שכן רוצים הם לחיות כבהמות בלא הפרעה, ומחמת פחד שמא נפריע להם הרי הם פוגעים בנו.

חכמה בלא יראת שמים אין לה ערך

"וישלח מלאכים אל בלעם בן בעור", (כ"ב, ה). פירש"י "ואם תאמר מפני מה השרה הקב"ה שכנינו על גוי רשע, כדי שלא יהא פתחון פה לאומות לומר, אילו היו לנו נביאים חזרנו למוטב, העמיד להם נביאים והם פרצו גדר העולם, שבתחילה היו גדורים בעריות וזה נתן להם עצה להפקיר עצמן לזנות", ע"כ. וראוי להבין איזה תשובה השיב להם הקב"ה בכך שהעמיד להם את בלעם, והרי בלעם היה רשע, ולכן לא היה לו כח להחזיר אותם למוטב, ועדיין טענתם במקומה עומדת - שאילו היה להם נביא צדיק וקדוש כמשה רבינו היו מחזיר אותם למוטב. ונראה בביאור העניין, דהנה אומות העולם לא חיפשו מנהיג "צדיק" כמשה רבינו שידרוש לפנייהם דברי מוסר וכיבושין ויחזירם למוטב, [שהרי בלא"ה אינם מעוניינים כלל לכבוש מידותיהם

נתרם לרגל שמחת הבר מצווה של החתן המופלג נתן צבי נ"ב בן ידידנו הגאון רבי ישראל יוסף שטרנבוך שליט"א מרבני הישיבה, נכד הנגיד הרה"ח רבי יהושע בלייער שליט"א, ונכד ראש הישיבה הגאון רבי אפרים זלמן שליט"א ונינו של מרן שליט"א, יה"ר שיעלה מעלה בתורה ויראת ה' טהורה!

לאחר שאזל מהחיות: ניתן שוב להשיג בחנויות הספרים את הספר החדש רב המכר "יפו פעמיך", ובו מאמרי רבינו על חובת אשת בן תורה, ועובדות על חיי הרבנית ע"ה

ישראל עושים רצונו של מקום, והרי בתחילת הפרשה נאמר "והיה אם שמע תשמעו" וגו' "ואספת דגנך", הרי שהפרשה עוסקת בזמן שעושים רצונו של מקום. אמנם לפי הדברים הללו נראה לפרש, שבוודאי מדובר כשעם ישראל מקיימים "ציווי ה'", וכמו שנאמר "אם שמעו תשמעו אל מצוותי", אך אינם מקיימים "רצון ה'", וכלשון הגמ' שם "שאינם עושים 'רצונו' של מקום", והיינו שמקיימים המצוות כעבדים העושים מתוך יראה ורק לצאת ידי חובתם במה שחייבים בו, אך אינם מקיימים גם רצון ה' וכבנים העושים מתוך אהבה, ועל זה אמר רשב"י שבזמן זה שעם ישראל מקיימים רק את ציווי ה' ואינם מקיימים רצון ה', אין מלאכתם נעשית על ידי אחרים.

כוח הכפירה גם נגד ניסים גלויים

"ויפתח ה' את פי האתון" (כ"ב כ"ח). צריך ביאור מדוע שינה הקב"ה סדרי מעשה בראשית לצורך השמעת זעקת אתונו של בלעם, ובעבור מי נעשה הנס הגדול הזה. ופירש בזה הספורנו' וזה לשונו: "כל זה היה כדי שיתעורר בלעם לשוב בתשובה בזכרו כי מה' מענה לשון וכו', וכל זה כדי שלא יאבד איש כמוהו", ע"כ. ומבואר בדבריו, שכל זה עשה הקב"ה לטובת בלעם כדי שיתעורר לשוב בתשובה, כשיראה שברצות ה' - יתן מענה לשון אפילו לאתון, וא"כ אם לא ירצה הקב"ה, לא יהיה מענה לשון לחכם גדול כבלעם היודע דעת עליו. אמנם למעשה, בלעם לא שת ליבו לנס הגדול הזה, והמשיך ברשעותו וע"פ שראה בעיניו שינוי הטבע. וזהו דבר נורא, שיכול האדם לראות נס גלוי מול עיניו - בשינוי גמור של סדרי מעשה בראשית, ומ"מ לא יפקח את עיניו ולא ישוב בתשובה, וכבר עמד בזה רבינו בחיי כאן, עיי"ש. ויש להטעים הדברים, שהלא בלא"ה כל הבריאה כולה מלאה ניסים ונפלאות, והשכל הרי מחייב ללא שום ספק את אמיתת הבורא, וכמו שכתבו הקדמונים שכשם שרואים מכתב כתוב ומסודר, לא יעלה על הדעת לומר שנפלו הרבה טיפות דיו מאליהם בדקדוק רב למקום המכוון שהיה ראוי להם ליפול, כך גם כל העולם כולו מכוון בדקדוק רב ולא שייך עפ"י שכל לכפור במציאות הבורא, וע"כ דכל עניין הכפירה הוא בריאה מיוחדת בפני עצמה למעלה מדרך הטבע - וכמו שאמר הגה"ק מהרי"ל דיסקין זיע"א, ולכן מטעם זה גם במקום שהאדם רואה ניסים גלויים, מ"מ יש "בריאה מיוחדת" של יצר הכפירה המסית את האדם לכפור בחובתו בעולמו, [ונפרט בשעה שהקב"ה עושה ניסים גלויים, שאז מתעורר כנגד זה גם כח הטומאה להסית את לב האדם שלא יתפעל מהניסים כדי להרבות את הניסיון והקושי באמונה]. וזכורני שפעם אחת בהיותי אצל מרן הגרי"ז זצ"ל, בא אליו יהודי מאמריקה וסיפר לו שהיהודים הרחוקים מהדת הנמצאים באמריקה אין להם שום שנהא לדת, אלא הם רק שקועים בהנאות העולם ובטבע, ואם הקב"ה יראה להם ניסים גלויים, אין ספק שכולם יחזרו מיד בתשובה, אולם מרן הגרי"ז זצ"ל דחה את דבריו ואמר לו שמי ששקוע בתאוה לא יועיל לו שום נס כדי להחזירו בתשובה, ורק מי שמתבונן בגדולת הקב"ה ובפגם החטא יועילו לו הניסים לעוררו לאמונה, אבל בלא התעוררות הלב יכול האדם לראות את כל הניסים ולא להשתנות כלל - כי תאוותו שבושרת בקרבו מעבירה אותו על דעתו והוא ימשיך לחיות כתאוות ליבו.

אלא היו זקנים עם קסמים בידם - והיינו כוחות רוחניים, ואנשים בעלי כח רוחני לא היו נכבדים כלל בעיני בלעם, אבל כאשר שלח אליו בלק "שרים רבים ונכבדים", והיינו שרים המשמשים בתפקיד שר בממשלה, זה היה חשוב בעיניו, ואז הסכים לבוא. ובעוה"ר גם כיום יש "אנשי בלעם", שמכבדים ומתכבדים באנשי השלטון או בפרופסור מלומד ובעל שם, אך מאידך גיסא אינם יודעים להוקיר ולכבד את בני התורה ותלמידי הישיבות. וכמו כן יש הורים שמעריכים אנשי מקצוע ולא אנשי דת, ומתפארים בبن עשיר או רופא או מהנדס, אבל כשבניהם תלמיד חכם ויושב באוהלה של תורה, אינם יודעים להתפאר בזה. וזכורני מצעירותי בלונדון, שהיה שם בחור מצוין גדול שאביו היה עשיר גדול, ולאחר כמה שנים שלמד הבן בישיבה, דרש האב שבנו יעזוב את הישיבה לחצי יום ללמוד 'מקצוע' כדי שיוכל אח"כ לעבוד ולהתפרנס בכבוד כל ימי חייו, אך הבן סירב לעזוב את הישיבה. אמנם האב לא הרפה וביקש מבנו שלכל הפחות ילמד שעה ביום מקצוע, וגם לזה סירב הבחור ואמר שהוא מרגיש שעה אחת של תורה חשוב אצלו יותר מכל הפרנסה שירוויח מביטול תורה בשעה זו, וכשראה האב שבנו מסרב גם לזה, הציע לו שלכל הפחות יבוא למקום שבו לומדים המקצוע, וילמד שם תורה אך יעשה עצמו כאילו הוא לומד המקצוע, והסביר לבנו שהוא מתבייש שבנו 'בטלן' שלומד בישיבה ואינו יוצא ללמוד מקצוע, ועל כן הוא דורש שבנו יצייר מן השפה ולחוץ כאילו הוא לומד מקצוע כדי להציל אותו מביזיונות... וזהו ממש מתלמידיו של בלעם שהתבייש באנשים בעלי דת רוחנית והתגאה רק באנשים בעלי מקצוע.

החילוק בין מקיים את רצון ה' למקיים רק את ציווי ה'

"לא אוכל לעבור את פי ה' אלהי לעשות קטנה או גדולה", (כ"ב י"ח). לכאורה הדבר תמוה מדוע בלעם נקרא "רשע", והרי הכניע עצמו לעשות הכל כציווי ה', וקיבל על עצמו עול מלכות שמים שלא יעבור את פי ה' אלוהיו. אמנם המדייק היטב בלשונו של בלעם יראה, שבלעם לא אמר אלא לא אוכל לעבור את פי ה' - והיינו על ציווי ה', אבל על רצון ה' היה עובר, שהרי הוא ידע היטב שרצון הקב"ה שלא ילך לקלל את ישראל שהם בניו אהוביו, ומ"מ הלך נגד רצון הקב"ה. וזהו גילוי על כל עיקר מהותו של בלעם, שאע"פ שהיה "יודע דעת עליון" מ"מ לא היה איכפת לו כלל מרצון ה', ולא קיים אלא את מה שלא היה לו שום ברירה ויכולת להיפטר ממנו, וכעבד המקיים את ציווי אדונו מחמת כפיה בלא שום רצון, וכמה רחוקים עם ישראל מדרך זו, שאנו בניו של מקום, ואיננו עובדים את הקב"ה מתוך 'כפיה וחוסר ברירה' וכעבד המוכרח לקיים את ציווי אדונו, אלא כבן לאב שרוצה לעשות נחת רוח לאביו, ולכן אנו משתדלים לקיים גם רצון אבינו שבשמים ולא רק את ציוויו. ועל פי הדברים הללו נראה לפרש מה שאמר רבי שמעון בר יוחאי (ברכות ל"ה ע"ב) דכל הפרשה של "והיה אם שמעו תשמעו אל מצוותי" וגו' ואספת דגנך ותירושך ויצהרך, מדובר רק באופן שאין עושים רצונו של מקום, ולכן צריכים ישראל בעצמם לטרוח ולאסוף בגופם את התבואה, אבל כשעושים רצונם של מקום לא נאמר בהם "ואספת דגנך", אלא מלאכתם נעשית על ידי אחרים וכמו שנאמר ועמדו זרים ורעו צאנכם. והקשו המפרשים איך יתכן לפרש את הפסוק "ואספת דגנך" בזמן שאין

הוראת מרן רבינו שליט"א על הכניסה בשבת קודש לבתי החולים בתקופה זו

(בעקבות הנהגת בתי החולים לחייב מדידת

חום אוטומטי או ידני בכניסה לבתי החולים) החולים [שבהנהלת ישראל] רק בשביל דבר שמתירים לו איסור אמירה לעכו"ם במלאכה דרבנן, וכגון כל צורך מצוה או לצורך מקצת חולי וכמבואר בס"י ש"ז ס"ה, אבל שלא לצורך אין להיכנס.

אם מחמת המציאות לא התאפשר להנהלת בית החולים להעמיד נכרי שיבדוק באופן ידני בכל משך השבת, [או אם יכולים להעמיד נכרי, אבל אין יכולים להעמיד הנכרי שיעמוד שם בכל המעל"ע בשבת בלי הפסק לרגע, ואז אם יעזוב הנכרי את משמרתו להפוגה קצרה, עלול להיות מכשול שיבקש מאחד מאנשי השמירה הישראלים הנמצאים בכניסה לבית החולים שיבדוק במקומו], אין לדרוש מהנהלת בית החולים להעמיד נכרי שיבדוק באופן ידני, שהרי עיי"ז אנו מכשילים הישראל בעשיית מלאכה, ומוטב להם להעמיד המצלמה האוטומטית הנ"ל.

במקום בו לא התאפשר להעמיד נכרי שיבדוק באופן ידני [וכנ"ל בסעי' ב'], - והעמידו מצלמה אוטומטית ("מצלמת תרמית") הבודקת באופן אוטומטי את מידת חומם של כל אחד מהנכנסים, יש להקל להיכנס לבית החולים רק כשהוא זקוק לטיפול רפואי, או בשביל לבקר חולה כשהרופא אומר שזהו לטובתו של החולה שיבואו לבקרו בשבת דווקא, אבל רק בשביל מצוות ביקור חולים אין להיכנס. ועל כן ראוי שהנהלת בית החולים תעמיד מודעה בכניסה לבית החולים, שבשבת קודש אין להיכנס לבית החולים אלא כשהוא צורך נחוץ שייכנס בשבת וכנ"ל, [אך אין צורך דווקא בפיקוח נפש אלא מותר לכל צורך טיפול או ייעול רפואי].

א.ה. בתקופה האחרונה התקינו בתי החולים בשער הכניסה, מצלמה הבודקת באופן אוטומטי את מידת החום של כל אחד מהנכנסים, [המערכת פועלת באמצעות חיישנים מיוחדים של 'מצלמה תרמית', הבודקים אוטומטית את מידת החום של כל דבר שנכנס לטווח הראיה של החיישן, ללא התערבות אנושית], באופן שמידת החום מופיע ע"ג המסך מעל גבי תמונתו של כל אחד מהנכנסים, ובמקרה שמידת חומו גבוה המכשיר מצפצף, והשומר בכניסה מונע ממנו להיכנס. בעקבות כך התעוררה שאלה הנוגעת הלכה למעשה לכל המבקרים בבתי חולים בשבת, אם מותר בשבת להיכנס לבית החולים - כשאין בדבר פיקוח נפש, או שיש בזה חילול שבת כיון שחומו נמדד על ידי כניסתו. בנוסף לכל זה, נשאלה גם שאלה על ידי הנהלות בתי החולים החרדיות, אם עדיף להעמיד נכרי שימדוד חום באופן ידני לכל אחד הנכנס, או שעדיף להעמיד את המצלמה הנ"ל הבודקת באופן אוטומטי את מידת חומם של אחד מהנכנסים. מרן רבינו שליט"א האריך בעניין זה בתשובה שנכתבה במענה לשאלת רב בית החולים הדסה, אך מחמת קוצר המקום בגיליון אין באפשרותנו להביא את התשובה במילואה, ונעתיק כאן רק את מסקנות הדברים להלכה ולמעשה.

[א] לכתחילה ראוי להנהלת בית החולים להעמיד נכרי שיבדוק חום באופן ידני במשך כל יום השבת לכל אחד מהנכנסים. ובאופן זה מותר להיכנס לבית

נתבקשו להודיע: אודות מה שפורסם בגיליונינו בשבוע שעבר על הוראת גאון אחד שליט"א לבטל מצוות ברית מילה במדינת צרפת במשך תקופת הקורונה ה"י, נתפרסם השבוע מכתבו שכבר חזר בו לפני תקופה [לאחר שנתברר שהטעוהו] וביטל הוראה זו

הגליון נתרם לעילוי נשמת הרב יוסף צבי זצ"ל בן הרב יעקב עוזר שבידלחט"א, מתלמידי ומקורבי מרן רבינו שבידלחט"א, קירב לבבות רבים לעבודת ה', והיה מבטל עצמו לדעת תורה ומתייעץ תמיד עם מרן שליט"א בפעולותיו הרבים למען כבוד שמים. מרן שליט"א הספידו לאחר הסתלקותו והפליג בשבחו שמסר נפשו לתורה ולא הסתכל ימין או שמאל אלא רק על רצון אבינו שבשמים, נלב"ע כ"ה תשרי תש"פ, ת.נ.צ.ב.ה.